

Ny massivoppdatering av arealtall i Landbruksregisteret fra jordregister høsten 2020

I år som i fjor vil vi gjennomføre massivoppdatering av arealtall i Landbruksregisteret. Det vil si at vi vil oppdatere arealtall for alle kommuner i september, uten at kommunene trenger å bestille oppdatering i Landbruksregisteret.

Målet er at vi skal få oppdaterte arealtall i Landbruksregisteret, og dermed et godt kontrollgrunnlag til søknadsomgangen for produksjonstilskudd, som begynner 1.10.

Nytt i år:

- Det er noen endringer i datoer, sjekk pkt. 1 for å se hvilke frister som gjelder i år. Oppdatering av arealtall samt informasjon i oversiktsfanen i Landbruksregisteret er uendret.
- Les om regionsreformen, om oppdatering og meldinger i Landbruksregisteret under pkt. 5.

1. Tidsplan – frister

Grunnlaget for massivoppdateringen er arealtall fra jordregister som blir automatisk produsert hos NIBIO i første halvdel av september. I likhet med gårdskart henter jordregister opplysninger om grunneiendommer og landbrukseiendommer fra Landbruksregisteret, og eiendomsgrenser i matrikkelen og AR5. NIBIO vil etablere en kontrollert kopibase av AR5, dermed må AR5 i sentral base være oppdatert i god tid.

Viktige datoer:

20.8.: Frist for kommuner som oppdaterer AR5 i lokal base. Oppdatert AR5 må sendes til Fylkeskartkontoret.

27.8.: Frist for kommuner som oppdaterer AR5 i sentral base (Sentral FKB).

27.8.: Opplysninger i Landbruksregisteret om hvilke grunneiendommer som er tilknyttet hvilken landbrukseiendom bør være oppdatert.

27.8.: Landbrukseiendommer som eventuelt skal unntas oppdatering må være merket i Landbruksregisteret.

1.9.: NIBIO starter produksjon av jordregistertall (batch-jobb). Landbruksdirektoratet oppdaterer Landbruksregisteret fortløpende.

1.10.: Søknadsomgang for produksjonstilskudd del 2 åpnes. Areal tallene i Landbruksregisteret er oppdatert.

I perioden fra 1. september vil ikke kommunene ha mulighet til å bestille jordregister og sende inn arealtall selv. Etter at Landbruksregisteret er oppdatert gjennom den automatiske rutinen, åpnes det opp for kommunenes bestilling igjen. Jordregister bestilles på [nettside](#) om jordregister hos NIBIO.

2. Verdt å merke seg

2.1. Uavklarte eierforhold

Forekomster av «uavklart eierforhold» kan blokkere for oppdatering av arealtall i Landbruksregisteret.

Det skiller mellom uavklarte eierforhold på hvert enkelt markslag for jordbruksareal; fulldyrket jord, overflatedyrket jord og innmarksbeite, og for produktiv skog og annet areal. Dersom det er uavklarte eierforhold på én av disse vil allikevel de andre bli oppdatert med nye arealer i Landbruksregisteret.

Med «uavklarte eierforhold» på grunneiendommen menes at det er en eller flere teiger som ikke kan knyttes entydig til bare én landbrukseiendom. Det tilsvarer teiger med «Andre areal tilknyttet eiendommen» slik de listes i jordregister og i Gårdskart. Det kan være uregistret jordsameie, tvisteteig eller teiger med flere matrikkelenheter, hvor disse er knyttet til ulike landbrukseiendommer/hovednummer. Kodingen er gjort basert på informasjonen i Matrikkelen. For mer informasjon, se beskrivelse av rapport 2 på nettside med [beskrivelse av jordregister](#) hos NIBIO.

Husk: På grunneiendommer hvor det ikke blir lest inn nye arealtall pga. uavklarte eierforhold, må kommunen sjekke i jordregister/gårdskart og eventuelt oppdatere arealtall i Landbruksregisteret manuelt.

NB: Ved oppdatering fra jordregister overskrives ikke arealtall som er lagt inn manuelt tidligere, såfremt det fremdeles er uavklart eierforhold. Det er ikke nødvendig å unnta slike grunneiendommer fra oppdatering, se nedenfor.

2.2. Grunneiendommer av type *Annen* med kun restareal deaktiveres

I Landbruksregisteret ligger det mange grunneiendommer uten produktive areal. Grunneiendommer av type *Annen* med kun «restareal», dvs. arealer klassifisert som bebyggd, samferdsel, ferskvann, hav, snø/isbre samt eventuelle ikke klassifiserte arealer, vil slettes, dvs. deaktiveres. Grunneiendommer av type *Hoved*, dvs. grunneiendommer som har samme matrikelnummer som tilhørende landbrukseiendom, deaktiveres ikke.

3. Mulighet for å unnta eiendommer for oppdatering

Det er mulighet for å unnta eiendommer i sin helhet fra jordregisteroppdatering i Landbruksregisteret. Les mer nedenfor om situasjoner hvor dette kan være aktuelt.

Nederst i endringsskjerm bildet for grunneiendom er det et avkryssingsfelt der man kan markere at eiendommen skal unntas fra oppdatering av arealtall fra jordregister:

Unnta eiendom fra Jordregisteroppdatering

Lagre Avbryt

Dersom det er krysset av for å unnta, vil ingen av arealene på grunneiendommen bli oppdatert i Landbruksregisteret ved jordregisterinnlesning. Dette må gjøres i forkant av oppdateringene fra jordregister. Har grunneiendommen kun restareal, unntas den også for ev. deaktivering.

3.1. Når kan en grunneiendom unntas fra jordregisteroppdatering?

I utgangspunktet skal arealtall i Landbruksregisteret, som bl.a. er kontrollgrunnlaget for søknader om produksjonstilskudd, beregnes fra kart (jordregister). En eiendom kan imidlertid unntas hvis det er åpenbare feil i kartgrunnlaget som er vanskelig å få rettet opp og gjør at arealtallene blir feil. Det er *ikke* nødvendig å unnta eiendommer med uavklarte eierforhold. Er det fremdeles uavklart eierforhold på grunneiendommen ved ny oppdatering, overskrives ikke arealtallet som er lagt inn manuelt.

Eksempler på feil i kartgrunnlaget som kan gi grunnlag for å unnta eiendommer fra oppdatering:

- Feil i fiktive eiendomsgrenser, som «hjelpelinje vannkant».
- Feil eller manglende eiendomsgrense i matrikkelen.
- Feil matrikelnummer registrert på teig.
- Eiendommer som er berørt av større pågående utbygginger og veiprosjekter, der AR5 eller matrikkelen viser gammel eller midlertidig situasjon.

4. Informasjon om oppdateringene

4.1. Historikk

For grunneiendommer som får oppdatert areal eller som deaktiveres vil kommunen kunne se detaljer fra jordregisteroppdateringen ved å gå inn på historikken for den enkelte eiendommen. Her vil man kunne se de gamle arealverdiene og hva de er blitt endret til.

4.2. Oversiktsfanen

I oversiktsfanen i Landbruksregisteret er det et eget felt for jordregisteroppdatering, der det er lenke til en side som inneholder informasjonmeldinger som blir generert av jordregisteroppdateringen. Det er også lenke til en side med oversikt over de eiendommer som kommunen har unntatt fra jordregisteroppdatering.

Oversikt
Landbrukseiendom
Grunneiendom
Foretak
Person

Matrikelvask

Vask mot matrikkelen har ført til følgende endringer i Ireg:

- Grunneiendommer: 2
- Eiendomsknytninger: 22

Klikk [her](#) for å se en detaljert oversikt

Jordregisteroppdatering

Det er 589 uleste meldinger fra Jordregisteroppdatering

Klikk [her](#) for å se en detaljert oversikt

0 grunneiendommer er unntatt fra Jordregisteroppdatering

Klikk [her](#) for å se en detaljert oversikt

I meldingsoversikten man kommer til når man trykker på lenken er hver melding angitt med en identifikator, kommunenr, matrikelnr, beskrivelse og dato:

Oppdatering fra Jordregister - Informasjonsmeldinger (589 uleste)			
Identifikator	Kommunennummer	Eiendom	Beskrivelse
146425	1517	1517-53/3/0	F) Grunneiendom med uavklart eierforhold på produktiv skog og s
146424	1517	1517-53/3/0	E) Grunneiendom med uavklart eierforhold på fulldyrket. Areal ikk
146423	1517	1517-47/3/0	F) Grunneiendom med uavklart eierforhold på produktiv skog og s
146422	1517	1517-75/4/0	F) Grunneiendom med uavklart eierforhold på annet areal. Areal i
146421	1517	1517-47/19/0	F) Grunneiendom med uavklart eierforhold på produktiv skog og s
146420	1517	1517-53/8/0	F) Grunneiendom med uavklart eierforhold på produktiv skog. Are
146408	1517	1517-47/12/0	F) Grunneiendom med uavklart eierforhold på produktiv skog og s
146407	1517	1517-41/5/0	F) Grunneiendom med uavklart eierforhold på annet areal. Areal i
146406	1517	1517-47/7/0	F) Grunneiendom med uavklart eierforhold på produktiv skog og s
146405	1517	1517-70/5/0	F) Grunneiendom med uavklart eierforhold på produktiv skog. Are

Følgende typer meldinger logges:

- A. Aktiv landbrukseiendom 9999-9/9/0 har ingen grunneiendommer.
- B. Grunneiendom av type *Annen* har kun restareal. Grunneiendommen er satt til *ikke aktiv*.
- C. Grunneiendommen av type *Hoved* har kun restareal. Grunneiendommen er aktiv.
- D. Grunneiendom er ikke aktiv, men har fått oppdatert areal.

En felles melding for jordbruksareal, med forskjellige varianter avhengig av hvilke markslag det er uavklarte eierforhold på. *Eksempel:*

- E. Grunneiendom med uavklart eierforhold på fulldyrket og overflatedyrket. Areal ikke oppdatert.

En felles melding for produktiv skog og annet areal, med forskjellige varianter avhengig av hvilke markslag det er uavklarte eierforhold på. *Eksempel:*

- F. Grunneiendom med uavklart eierforhold på produktiv skog. Areal ikke oppdatert.

For meldingstype A må kommunen vurdere om det skal knyttes en grunneiendom til hovednummeret eller om hovednummeret skal settes *ikke aktiv*.

Meldingstype B og C gjelder grunneiendommer som kun har «restareal», dvs. arealer klassifisert som bebygd, samferdsel, ferskvann, hav, snø/isbre, samt eventuelle ikke klassifiserte arealer. Grunneiendommer med meldingstype B er satt til *ikke aktiv*.

Grunneiendommer av meldingstype C må kommunen i hvert enkelt tilfelle vurdere om de skal slette i Landbruksregisteret, dvs. sette til *ikke aktiv*. Den tilhørende landbrukseiendommen skal sannsynligvis også slettes i disse tilfellene. Men dersom den tilhørende landbrukseiendommen har andre grunneiendommer enn grunneiendommen av type *Hoved*, må en av disse velges som driftssenter dersom eiendommen slettes.

5. Regionsreformen

Til slutt litt informasjon om regionsreformen. Dette har ikke noe med jordregisteroppdatering å gjøre, men vi benytter anledningen og tar med litt nyttig informasjon. Regionsreformen ble gjennomført som en vanlig matrikeloppdatering i Landbruksregisteret 01.01.2020, og meldingene som ble generert i den forbindelse ble som vanlig gjort tilgjengelig i Matrikelvask-loggen i Landbruksregisteret, som man i likhet med loggen for jordregister-oppdateringer får tilgang til fra oversiktssiden:

The screenshot shows a navigation bar with five tabs: 'Oversikt' (highlighted), 'Landbrukseiendom', 'Grunneiendom', 'Foretak', and 'Person'. Below the tabs, the 'Matrikelvask' section is visible, containing the text: 'Vask mot matrikkelen har ført til følgende endringer i reg:' followed by a bulleted list: 'Landbrukseiendommer: 615', 'Grunneiendommer: 1481', 'Foretak: 11', and 'Eiendomsknytninger: 274'. At the bottom of this section, there is a link 'Klikk [her](#) for å se en detaljert oversikt', where the word 'her' is circled in red.

Som et resultat av regionsreformen var det 369.947 grunneiendommer og 165.596 landbrukseiendommer som fikk endret kommunenr i Landbruksregisteret. Dette resulterte i en enorm mengde meldinger i Matrikelvask-loggen av typen «Grunneiendom 9999-9/9/0 har fått nytt

hovednummer 3333-3/3/0 som følge av identendring i matrikkelen» og «Landbrukseiendom 9999-9/9/0 har fått nytt hovednummer 3333-3/3/0 som følge av identendring i matrikkelen.» For at kommunene ikke skal drukne i slike meldinger har vi satt alle meldinger av disse typene som ble generert i forbindelse med regionsreformen 01.01.2020 til «Lest». Meldingene er fortsatt tilgjengelige ved å trykke på knappen «Vis leste» nederst i høyre hjørne av skjermbildet.